

$$\langle x'' | \hat{x} | x' \rangle = x' \langle x'' | x' \rangle = x' \delta(x'' - x') = x'' \delta(x'' - x')$$

7

$$\langle x'' | \hat{x} | x' \rangle = x'' \delta(x'' - x') \quad (1)$$

$$\nabla \quad x \delta'(x) = -\delta(x) \quad (2) \quad \text{dazu:}$$

$$\begin{aligned} A' &= \int_{-\infty}^{+\infty} dx \, x \delta'(x) f(x) = \left[x f(x) \delta(x) \right]_{-\infty}^{+\infty} - \int_{-\infty}^{+\infty} dx \, \delta(x) [x f(x)]' \\ &= - \int_{-\infty}^{+\infty} dx \, \delta(x) \{ f(x) + x f'(x) \} = - \int_{-\infty}^{+\infty} dx \, \delta(x) f(x) - \int_{-\infty}^{+\infty} dx \, \delta(x) x f'(x) \\ &= -f(0) - 0 \cdot f'(0) = -f(0) \\ \Delta' &= - \int_{-\infty}^{+\infty} dx \, \delta(x) f(x) = -f(0) \end{aligned}$$

$$x \delta'(x) = -\delta(x)$$

$$x \frac{\partial}{\partial x} \delta(x) = -\delta(x)$$

$$x'' \frac{\partial}{\partial x''} \delta(x'') = -\delta(x'')$$

$$(x'' - x') \frac{\partial}{\partial x''} \delta(x'' - x') = -\delta(x'' - x')$$

$$\delta(x'' - x') = -(x'' - x') \frac{\partial}{\partial x''} \delta(x'' - x') \quad (2'')$$

$$\begin{aligned} [\hat{x}, \hat{p}] = i\hbar &\Leftrightarrow \hat{x}\hat{p} - \hat{p}\hat{x} = i\hbar \Rightarrow \\ \langle x'' | \hat{x}\hat{p} | x' \rangle - \langle x'' | \hat{p}\hat{x} | x' \rangle &= i\hbar \langle x'' | x' \rangle \Rightarrow \\ x'' \langle x'' | \hat{p} | x' \rangle - x' \langle x'' | \hat{p} | x' \rangle &= i\hbar \langle x'' | x' \rangle \Rightarrow \end{aligned}$$

$$(x'' - x') \langle x'' | \hat{p} | x' \rangle = i\hbar \delta(x'' - x') \quad (3)$$

$$\textcircled{2'} \textcircled{3} \Rightarrow \textcircled{(x''-x')} \langle x'' | \hat{p} | x' \rangle = -i\hbar \textcircled{(x''-x')} \frac{\partial}{\partial x''} \delta(x''-x') \quad \textcircled{2}$$

$$\Rightarrow \boxed{\langle x'' | \hat{p} | x' \rangle = -i\hbar \frac{\partial}{\partial x''} \delta(x''-x')} \quad \textcircled{4}$$

①④ κι αναπτύσσοντας σε συναρτήσεις του $\hat{x}$ και $\hat{p}$

$$\boxed{\langle x'' | \hat{M}(\hat{x}, \hat{p}) | x' \rangle = M(x'', -i\hbar \frac{\partial}{\partial x''}) \delta(x''-x')} \quad \begin{matrix} 5 \\ 1\Delta \end{matrix}$$

$$\boxed{\langle \vec{r}'' | \hat{M}(\hat{r}, \hat{p}) | \vec{r}' \rangle = M(\vec{r}'', -i\hbar \vec{\nabla}'') \delta(\vec{r}''-\vec{r}')} \quad \begin{matrix} 6 \\ 3\Delta \end{matrix}$$

$$\langle \psi | \vec{r} \rangle = \psi(\vec{r})^* \quad \langle \vec{r} | \psi \rangle = \psi(\vec{r})$$

$$\begin{aligned} \langle \psi | \hat{M} | \phi \rangle &= \int d^3r \int d^3r' \langle \psi | \vec{r} \rangle \langle \vec{r} | \hat{M} | \vec{r}' \rangle \langle \vec{r}' | \phi \rangle = \\ &= \int d^3r \int d^3r' \psi(\vec{r})^* \langle \vec{r} | \hat{M} | \vec{r}' \rangle \phi(\vec{r}') = \\ &= \int d^3r \int d^3r' \psi(\vec{r})^* M(\vec{r}, -i\hbar \vec{\nabla}) \delta(\vec{r}-\vec{r}') \phi(\vec{r}') \\ &= \int d^3r \psi(\vec{r})^* M(\vec{r}, -i\hbar \vec{\nabla}) \phi(\vec{r}) \end{aligned}$$

🚩 $\langle \Phi_l | \hat{M} | \Phi_k \rangle = \int d^3r \int d^3r' \langle \Phi_l | \vec{r} \rangle \langle \vec{r} | \hat{M} | \vec{r}' \rangle \langle \vec{r}' | \Phi_k \rangle =$

$\int d^3r \int d^3r' \Phi_l(\vec{r})^* M(\vec{r}, -i\hbar \vec{\nabla}) \delta(\vec{r}-\vec{r}') \Phi_k(\vec{r}') =$

$\int d^3r \Phi_l(\vec{r})^* M(\vec{r}, -i\hbar \vec{\nabla}) \Phi_k(\vec{r})$

$\int d^3r \Phi_l(\vec{r})^* M(\vec{r}, -i\hbar \vec{\nabla}) \Phi_k(\vec{r})$

$$M_{lk} := \langle \Phi_l | \hat{M} | \Phi_k \rangle = \int d^3r \Phi_l(\vec{r})^* M(\vec{r}, -i\hbar \vec{\nabla}) \Phi_k(\vec{r})$$

το στοιχείο πίνακα lk του τελεστή $\hat{M}$ στην αναπαράσταση $\{ | \Phi_k \rangle \}$

καταστατικό άνωμα

Καθαρή κατάσταση $|\Psi(t)\rangle$ pure state

3

Το σύστημα περιγράφεται από μία κυματοσυνάρτηση / καταστατικό άνωμα

$$\Psi(\vec{r}, t) = \langle \vec{r} | \Psi(t) \rangle \quad \Psi(\vec{r}, t)^* = \langle \Psi(t) | \vec{r} \rangle$$

έστω $\{ |\Phi_k\rangle \}$ πλήρης βάση

k συλλογικός κβαντικός αριθμός

$$|\Psi(t)\rangle = \sum_k C_k(t) |\Phi_k\rangle$$

Τότε η αναμενόμενη τιμή του τελεστή $\hat{A}$ στην $|\Psi(t)\rangle$ είναι

$$\langle \hat{A} \rangle = \langle \Psi(t) | \hat{A} | \Psi(t) \rangle = \sum_k \sum_{k'} C_{k'}^*(t) C_k(t) \langle \Phi_{k'} | \hat{A} | \Phi_k \rangle$$

$$\langle \hat{A} \rangle = \sum_k \sum_{k'} C_{k'}^*(t) C_k(t) A_{k'k}$$

$$\langle \hat{A} \rangle = \sum_k \sum_{k'} C_k(t) \underbrace{C_{k'}^*(t)}_{:= \rho_{kk'}(t)} A_{k'k}$$

$$\langle \hat{A} \rangle = \sum_k \sum_{k'} \rho_{kk'}(t) A_{k'k}$$

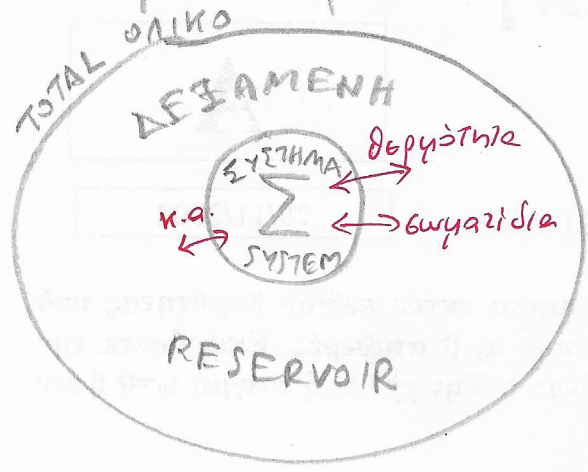
$$\rho_{kk'}(t) := C_k(t) C_{k'}^*(t)$$

⊗_k

⊗_{yk}

Όμως, δεν είναι πάντοτε εύκολο ένα σύστημα να περιγραφεί από μία κυματοσυνάρτηση.

$$TOTAL = SYSTEM \oplus RESERVOIR$$

Αν ολικό αποσπασμένο $\Rightarrow$ μπορούμε να γράψουμε

$$\Psi_T(\vec{r}, \vec{r}_R, t)$$

Αν Σ ΔΕΝ αλληλεπιδρά με R $\Rightarrow$ μπορούμε να γράψουμε

$$\Psi_T(\vec{r}, \vec{r}_R, t) = \underbrace{\Psi(\vec{r}, t)}_{\Sigma} \underbrace{\Psi_R(\vec{r}_R, t)}_R$$

(το τι κάνει το σύστημα είναι ανεξάρτητο από το τι κάνει η δεξαμενή)

Αν Σ αλληλεπιδρά με R $\Rightarrow$ δεν μπορούμε να το διαχωρίσουμε και να γράψουμε

$$\Psi(\vec{r}, t) \text{ και } \Psi_R(\vec{r}_R, t)$$

Επίσης, μπορεί να μην θέλουμε να εργαστούμε με την $\Psi_T(\vec{r}, \vec{r}_R, t)$

μπορεί να μην ενδιαφερόμαστε τι κάνει η δεξαμενή

μπορεί να είναι εξαιρετικά πολύπλοκο...

ΕΡΩΤΗΜΑ: Πώς αντιμετωπίζουμε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει κατά δριγμές κυματοσυνάρτηση για το σύστημα;

Μικτή κατάσταση mixed state : Δεν υπάρχει κατά δριγμές κυματοσυνάρτηση για το σύστημα για το οποίο ενδιαφερόμαστε.

Όδος:

Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει πιθανότητα w_i το σύστημα να βρίσκεται στην κατάσταση που περιγράφεται από την $\Psi_i(\vec{r}, t)$

Δηλαδή, αντί να λέμε πως το σύστημα βρίσκεται με βεβαιότητα σε μια κατάσταση, ή οποία περιγράφεται από μια κυματοσυνάρτηση, του έπρεπε να βρίσκεται

με διαφορετικές πιθανότητες w_i σε διαφορετικές καταστάσεις $|\Psi_i(t)\rangle$

οι οποίες περιγράφονται από διαφορετικές κυματοσυναρτήσεις $\langle \vec{r}, \Psi_i(t) \rangle = \Psi_i(\vec{r}, t)$

Φυσικά θα πρέπει:

$$\sum_i w_i = 1$$

Σε αυτή τη μικτή κατάσταση, η αναμενόμενη τιμή ενός τελεστού $\hat{A}$ θα είναι:

$$\langle \hat{A} \rangle = \sum_i w_i \langle \hat{A} \rangle_i$$

$$\begin{aligned} \langle \hat{A} \rangle_i &= \langle \Psi_i(t) | \hat{A} | \Psi_i(t) \rangle = \sum_{k'} c_k^{i*}(t) \langle \Phi_{k'} | \hat{A} \sum_k c_k(t) | \Phi_k \rangle \\ &= \sum_{k'} \sum_k c_k^{i*}(t) c_k(t) \langle \Phi_{k'} | \hat{A} | \Phi_k \rangle = \sum_{k'} \sum_k c_k^{i*}(t) c_k(t) A_{k'k} \end{aligned}$$

$$\langle \hat{A} \rangle = \sum_i w_i \sum_{k'} \sum_k C_k^{i*}(t) C_k^i(t) A_{k'k} \Rightarrow$$

$$\langle \hat{A} \rangle = \sum_{k'} \sum_k \underbrace{\sum_i w_i C_k^i(t) C_{k'}^{i*}(t)}_{:= \rho_{kk'}(t)} A_{k'k}$$

$$\langle \hat{A} \rangle = \sum_k \sum_{k'} \rho_{kk'} A_{k'k}$$

$$\rho_{kk'}(t) := \sum_i w_i C_k^i(t) C_{k'}^{i*}(t)$$

(ω)

⊗
↓
M

Ο πίνακας, τού οποίου τα στοιχεία δίνονται από τις (ω) λέγεται πίνακας πυκνότητας (density matrix)

και ο αντίστοιχος τελεστής τελεστής πυκνότητας (density operator) $\hat{\rho}$

Παρατήρηση: Αν βρισκόμαστε σε καθαρή κατάσταση $\Rightarrow$

$\exists$ μία μόνο i με $w_i = 1$

οπότε σχέση $(\omega)_M \equiv (\omega)_k$

πίνακας ή τελεστής πυκνότητας ελιψώδους ανεξάρτητα

από τους { John von Neumann } 1927
 { Lev Landau }

Πιο γενική περιγραφή

ένω για καθαρή κατάσταση μπορεί να περιγραφεί με καταστατικό άνωμα $|\psi(t)\rangle$ - κυματοσυνάρτηση $\Psi(\vec{r}, t)$

ο πίνακας πυκνότητας μπορεί να περιγράψει και γινέες καταστάσεις

π.χ. σε περίπτωση άνωλειας συνοχής (decoherence) τού συστήματος λόγω ελληνοειδρωσεως με δεξαμενή με την οποία ανταλλάσσει ενέργεια - σωματίδια

Εφ' όσον αυτό που εν τέρει προσδοκώμε είναι οι αναμενόμενες τιμές των φυσικών μεγεθών $\langle \hat{A} \rangle$

όλη η χρήση πληροφορία για το σύστημα που μας ενδιαφέρει κωδικοποιείται

στα στοιχεία του πίνακα πυκνότητας $\rho_{kk'}(t)$.

ΑΡΑ

Ο τελεστής πυκνότητας $\hat{\rho}$ μπορεί να οριστεί :

$$\langle \Phi_k | \hat{\rho}(t) | \Phi_{k'} \rangle := \rho_{kk'}(t)$$

$$\langle \hat{A} \rangle = \sum_k \sum_{k'} \rho_{kk'} A_{k'k} = \text{tr}(\rho(t) \cdot A)$$

το kk στοιχείο του $\rho(t) \cdot A$

trace (ίχνος) = άθροισμα διαγωνίων στοιχείων τετραγωνικού πίνακα